

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ES SZÉPIRODALMI HETILAP

Előfizetési árak:
 Egész évre 8 korona.
 Fél évre 4 korona.
 Negyed évre 2 korona. — Egyes szám ára 4 fillér.
 A külön kiadásokat előfizetőink ingyen kapják
 A háború tartama alatt megjelenik szükség szerint.

Felelős szerkesztő:
Szentkötölni CSEH ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Székelység könyvnyomdája, hová előfizetési díjak, hirdetések, cserépeldények küldendők. Hirdetési díj előre fizetendő

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

A magyar közönséghez.

A körülöttünk tomboló világháború eseményhalmaza a maga kiszámíthatatlan rendszertelenségével zudítja ránk változatos híreit, melyeknek hatása alatt az önuralmát veszített lélek tehetetlenül áll az öröm és bánat, a büszke öntudat és reményvesztett kétségbeesés határain. Közös tulajdonságunkká vált a túl érzékeny idegesség, mely utját vágja a józan ítélőképesség és megfontolás érvényesülésének. A történelem a néplélek fegyverzetelenségének szomorú példáit jegyezte fel számunkra, melyekből módunkban áll megtanulni azt a legfőbb életbölcseséget, hogy a változott viszonyokhoz való alkalmazkodás képessége és a történelmi idők intó szavának megértése egyedüli eszközei az egyéni érvényesülésnek és az egyénekből felépített nemzeti állam fenntartásának. Az előttnak lejártszó világrend események tömkelegében Belgium szomorú sorsa klasszikus példáját mutatja az észszerűtlen ellenszenv és ostoba düh bünhődésének. Viszont Magyarország nemzetiségi lakosságának kétségtelenül bebizonyított hazaszeretete és királyhűsége a legteljesebb elismerésünkre tarthat számot és kötelességünkkel teszi, hogy a hűség legkeményebb próbáját vítéül kiállott nemzetiségeket hozzánk mindenben méltó testvéreinknek ismerjük el.

Ez a két példa minden kétséget kizáró bizonyítja annak, hogy az emberiség történelmi fejlődésének folyamatában azok az

erő és az ebben rejlő érvényesülés, kik alkalmazkodni tudnak a betelt idők követelményeire, mert megértették a kor intó szavát. Eljött az az idő, a mikor mindnyájunknak össze kell fogunk, hogy összes lelki energiáink egyesítésével erősítsük hitünket saját magunk és egymás iránt, hogy megingathatlan önbizalmunk alapjain állva képesek legyünk józanul ítélni és megfontoltan cselekedni.

A mikor mi itt a keleti végeken az összetartás nagy munkájára felkészülten testvéri jobbunkat kinyújtjuk, hangtalanul, szerevényen, de a szilárd elhatározás erejével kapcsolódik abba román ajku polgártársaink nagy testvéri meletet sugárzó erős karja. E nagy és magasztos események fölött érzett örömrünk fokozza az a jóleső tudat, hogy Tisza István gróf Magyarország miniszterelnöke a magyar nemzet elismerését a legszébb emberi jogok adományozása által jutattja kifejezésre. És örömrünk teljessé teszi, hogy a miniszterelnök nem csalódott, a mikor hazafiaság és nemzeti-érzés az sugallta, hogy a románság megjutalmazására „a mostani nagy idők tisztultabb, nemesebb légkörében érkezett a pillanat”.

Gyergyóbékás, Tölgyes, Holló és Belső községek román ajku polgárai szívből jövő hálájuknak adnak kifejezést. A hála és szeretet impozáns módon nyilvánul meg Gyergyóbékás község naggyűlésének jegyzőkönyvében, mely az összes említett községek hazafias érzését tolmácsolja. E jegyzőkönyv szerint:

„Gyergyóbékás község 8000 lelket számláló román ajku lakossága hazafias lelkesedéssel és teljes áldozatkészséggel kíséri azon eseményeket, melyek a magyar haza határain belül történnek s figyelemmel kíséri azon hadi eseményeket, melyek fegyvereink dicsőségét hirdetik. A magyar kormányunk a román ajku magyarság javára szolgáló és kilátásba helyezett kedvezményeit hálás szívvel fogadjuk s mi itt a keleti határszelen igérjük, hogy a magyar hazával szemben soha hálátlanok nem leszünk. A mikor tehát a magyar kormány jogkiterjesztéseket nyújt és helyez kilátásba, ezt azzal a tudattal fogadjuk, hogy ezen jogok nem csorbítandják a magyar nemzeti állam épületét, hanem erősítik azt, mert e jogokkal élni és nem visszaélni akarunk. A magyar nemzet hadviseléséhez, mint a nemzet testének egy része, életünkkel és vérünkkel járunknak s egy cél lebeg mindig szemünk előtt: Magyarország erősödése, fejlődése.”

Szálljon tehát bizalmunk és büszke öntudatunk turul madár szárnyain magasba, mert a közelmúlt történelme valóra váltotta azt a hitet és szent meggyőződést, hogy a magyar nemzet koncentrálo ereje diadalmas nyilatkozik meg a népek legnagyobb csatája közben és lehetetlenné teszi a nemzetiségi politikáról feltételezett széthuzást.

— A lövészárkba áll, a harcoló katonák mellé, az a polgár, a ki minden nélkülözhető pénzt kölcsön adja a hazának.

A „SZÉKELYSÉG” TÁRCÁJA.

Minő szép volt . . .

Minő szép volt a „tegnap”
 S mily csúfos, rút a „ma”
 Hogy is lehet öröm
 Után ily éjszaka . . .
 Mi fehér, mi kék . . .
 A színek nagy világa . . .
 Hogy fut, bolyong . . . utját
 Nem, mégsem találja . . .
 Mint virág néma siron
 Úgy dől lassan halomra
 A tarka zsinserég . . .
 S mi bús, kesereg emberek
 Mi mégis mit se gyűjtünk,
 Mert bár a sok-sok árnyalat
 Egybefolyt szemünk előtt,
 Nem tudjuk mégse
 Minő volt életünk . . .

Mátrai Ferenc Béla.

Temetés a harctéren.

Egy önkéntes, a ki mint szanitéz a déli harctéren teljesíti kötelességét, a következő érdekes részletet írja a harctéren elcsott hősök temetéséről:

— Ha néha-néha újságot hoz a tábori posta és módunkban van magas kórház, aszfalt

városokról hírt kapunk . . . a hol napokig nem látunk mást, mint ornódonoknak látszó, sziklás hegyeket és szédületesen mély hegyszakadékokat, akkor érezzük igazán a gyönyörét annak, mily csodásan felemelő érzés, nekünk a hazáért küzdünk. Mert látjuk, hogy azok, a kik a csatától érkeznek haza, mennyi lelkesedéssel tudnak beszélni a háborúról, az otthon meghitt város falai között, mily gyorsan felejtik a harctér tenger fáradalmait és még a hősiességük elmondásánál is milyen óvatosak és szerények, nehogy egy nagyobb veszéllyel fenyegetett, súlyosabb küzdelem fokozza az övéikért aggódo otthonmaradtak szorongását. Nem akarok a lelkesedők a hősök között ünneprentónak beállni, de azt hiszem, nem ártok vele, ha a most, kartácsok tüzeiben megacélozott fegyverek tollával írodó világtörténelem lapjait kissé a komolyabb oldalára fordítom. Három napi, szinte szakadatlan tüzelés, roham, beasottóság a kartács-vihar után elkövetkezett az a szomorú pihenő, a melyet a csatatér halottainak eltemetésére szoktak szánni! Már a kora hajnali óráktól kezdve folyik a munka. A sziklás hegyek mögül felkuszó nap első sugara ma nem rohamozó katonák szorongó hegyein villan meg, hanem a munkás osztag ásóelein. Sirt ásnak . . . sirokat ásnak. Mikor aztán ezzel elkészültek, akkor kezdődik a mi szomorú szerepünk: agnoszkálni a halottakat. A fűcsapattól automobilon roboognak a csatatérre. A gépkocsi hullatómegek közt stoppol. Ezer csoda, hogy el nem gázolunk néhány hullát.

És férfiak, akik érző, meleg, résztvevő szívvel indultak hadba, a kiknek hozzátartozói vannak, a kikre szakadatlan aggódo remegéssel gondolnak. A kik otthon könnyáztatta arcokkal tudnak csak végignézni egy temetést, most egykedvűen, szinte gyárlag felejtik ki éles, o céla alkalmas bicskakkal az elesettek zubbonyából a halálcédulákat. Borzalmas pusztítással vált rücsöket a harcmezőn a halál kaszája a vitézek soraiban. Egyik másik katonának nyitott szájára oda van fagyva a roham lelkesítő hurráh-jának utolsó szótágja; néhányan göröcsösen szorítják a kezükben a fegyvert, a hogy a lövészárkban célbavették az ellenséget, a melynek puska-golyója piros epret rajzolt a vitéz homlokára. Van olyan, a kinek a lábát szakította el a kartács. A láb néhány méternyire fekszik a törzstől, mintha még most is futna, mintha még most is rohamban volna! Lelket dermedtően groteszk egy másik sebesült. Spakájával együtt a koponyája negyedrészt vitte el a srappell. Olyan a nagy, tántogó véres seb, mintha kacéran, félrecsapva piros sapkát nyomott volna a fejébe. Még furcsa bokréta is akadt rája. Szamárköréből, csalánláb való véres bokrétaja a mezőnek. Egyre telnek a köves, kavicsos földre ázott gödrök. Itt-ott egyik-másik már el is készült, be is hantálódott. Tiszt nyugszik alatta. A kora reggeli órák metszően hűvös szele ellenére is nehéz verítékcseppek gördülnek alá a munkásosztag embereinek homlokáról, de azért nem mulasztják el, hogy tört puskák agyából, ketteroncsolt tisztí-

Tél előtt.

A Monarchia és Németország népe a nagy időkhöz méltón viselte magát a háboru eddigi napjaiban. Komolyan méltóságteljesen fogadta a világháboru kiterjedésének híreit, komolyan és megelégedetten vette híret dicső seregeink előrenyomulásának, de ugyanolyan nyugodtan és megőrzés nélkül olvasta azokat a híreket, a melyek az orosz tuleről származtak. És a milyen türelmesen és méltóságteljesen vette tudomást e két hatalom népe a harctér eseményeiről, ép oly komolyan, kitartással és öntudattal végzik teendőiket benn az országban is.

Különösen nálunk Magyarországon van szükség arra, hogy azok, a kik tehetik, másrészt pedig azok, a kik erre hivatva vannak, komoly munkásságot fejtsenek ki az itthonmaradtak életének, megélhetésének biztosítása érdekében. Németország és Ausztria lakosságának vagyoni helyzete sokkal, de sokkal kedvezőbb, mint a magyaráké. Ez a különbség, a mely köztünk és közöttük vagyoni, anyagi szempontból a béke idején is megvolt, megmaradt most a háborus időben is. A három ország polgárai közül tehát mi vagyunk legjobban rászoruló, hogy valaki támogatson, segítsen bennünket.

Különösen most kell az arra illetékes embereknek komolyan hozzáfogniok a segélyező munkához. A tél már itt van előttünk, és ez a tél még borzatóbb lesz sokakra, mint az eddigi évek havas, fagyos napjai. Most nincsenek itthon a kenyérkeresők és a kik békében csak éheztek, most éhenhalhatnak, a kik akkor csak fagyoskodtak, most megfagyhatnak, ha nincs jótékony kéz.

Nehéz, sőt, szomorú hónapoknak nézünk elébe és a nehéz hónapokat csak a társadalom támogatása teheti könnyebbé.

A magyar társadalom bűmlatraméltó és szinte váralan példáját mutatta az együttérzésnek. Szinte nem is remélhettük, hogy ez az azelőtt szétzuhó, mindenért nézeteiben eltérő és összekoccanó társadalom így el fogja felelteni kicsinyes és céltalan félreértéseit, veszedéseit és a nagy cél érdekében teljes együttérzéssel, egy szívvel-lélekkel fog a szegény néposztályt segítő és felemelő munkában résztvenni.

A magyar társadalom valóban szépen és a nagy küzdelemhez méltón munkálko-

kardok pengéjéből sátorponya madzagával fejfát rögtönöznek a sir fölé, a melynek halottját rongyolt, gyűrött, csukaszürke tisztisapka jelzi. Ezalatt a nagy gödrökben is szerényen folyik a munka. Egy sor halott, egy sor mérs ... megint halottak és megint egy mérszany! ... A csatár egyik távolabbi részéről a hullatakról magásra emelt kezzel kiáltanak, intgetnek felénk:

— Hé! Halló! Hé!

Odamegyünk. Három szerb katona és egy tiszt hullaja terül el a földön. A tisztet szájon szökölta egy szerelmes kartács-szilánk. Rettentően el van torzulva. Hát bizony eseknek is sirt kell ajsni, a mit ugyancsak elkeiseredtetten fogad a munkásosztag. Egyáltalán nem hasonlít az imához, a mit a fogaik közt mormognak. De azért csak neki fohászokdnak. Csikorognak a lapatok a kavicsos földben. Néhány méternyire tőlük egy srappel robban. Eltévedt. Nem nekünk volt szóvnya. Anyára nem, hogy a pukkanása szinte azt mondta:

— Parlon!

A sirásó katonák felkapják a fejüket, de aztán látva, hogy nincs komolyabban veszedelem, káromkodó cinizmussal mondják:

— Disztú, a teremésit neki! ...

Már délre jár az idő, a mikor véget ér a szomorú munka. A távolból mint haragos zivatar dörgése, agyuk dörgése hallatszik és mint harsona, dobpergés kattog a gépfegyver. Új csatamezőn, új öldökles folyik.

A mi munkahelyünkön hirtelen egy magstra nyújtott kard pengéje villan:

— Sorakozó!

És ott a frissen hantolt sírok előtt glédába állunk az ásos emberekkel.

— Imához.

A sapaék lekerülnek a fejkéről, de a katonák, fegyelmelzett fesszegg minduntalan megbomolnak. Hol az egyik, hol a másik katona túróli bele könnyes szemét a piszkos, csukaszürke zubbony ujjába.

dott a háboru első negyedévében de tulajdonképen csak most jön a munka nehezebbik része. A háboru nyomoraihoz a tél nyomora is hozzájárul és a tennivalók valósággal megsokszorozódnak. A tél nyomora mindig gondot okoz a társadalomnak és az államnak, de most kétszeresen nagy gondot kell, hogy okozzon. Senkinek nem szabad ebben az országban éheznie az idén, a kinek családfejtartója a harctéren küzd. Hogy egy család kétszeresen aldozzon a hazáért, a míg mások nyugodtan, nemtörődomséggel ülnek puha pamlagon, az olyan nagy, égbekiáltó igazságtalanság volna, a milyen nem méltó egy ilyen igazságos háborut küzdő nemzethez és országhoz.

Mindazoknak, a kiknek a sors megadta azt a lehetőséget, hogy ezt a világháborut kedvező körülmények között éljék át, akiket existenciájukban közvetlenül nem érint, nem fojtogat; mindazoknak első és legfontosabb kötelességgel most azokról gondoskodniok, a kiket sújt, nyomorba dönt, szorongat a mai állapot.

Ha mindenkinél, a ki itthonmaradt lehetővé tesszük, hogy valamiképpen átélje e szomorú időket, akkor a háboru után egy erőteljes, ép M gyország fogja a békét élvezni.

Katonáink karácsonya.

Közeledik Karácsony ünnepe. Más években ez a béke és a szeretet ünnepe. De milyen lesz a mi idej karácsonyunk?

Ha elárult családi otthonunkban akarjuk megülni, akkor nagyon bánatos karácsonyunk lesz. Mert hiszen alig van családi asztal az országban, a melynél egy vagy több helyet üresen nem hagytak volna a hadbavonultak.

Ezért az idén nem a családi tűzhely mellett, hanem kinn a harctéren kell megülnünk a szeretet-ünnepét. Ott, a hol most a nemzet legkedvesebb fiai vannak.

Karácsony estjén forradjon az ország népe egyetlen nagy családú és zárandókoljon szeretetével a katonái táborokba. Minden egyes katonának jusson karácsonyi ajándék. A szeretet gúnyusa vonuljon végig a táborozó helyeken és látogasson el a legtávolabbi lövészárkba is. Hadd tudják meg a hős fiúk, a kik testvéri egyetértésben, vállvetve küzdenek királyukért és hazájukért, hogy Magyarország az édes szülő szeretetével, haláljával és büszkeségével gondolat mindegyikükre.

Herczeg Ferenc.

Karácsony a harctéren.

Közeledik a karácsony, a szeretet és a családi otthon boldog ünnepe. A szegény keservesen megtakarított filléreiből, a gazdag feleslegéből egyarant szeretetteljes meglepetésben részesítik azokat, akik szivükhöz legközelebb állnak. Van-e közöttünk, akinek ne tolna könny a szemébe midőn katonáinkra gondol, akik ez ünnepet otthonuktól távol, barátságtalan vidéken a legnehezebb, de bizonyára legnehezebb kötelesség teljesítése közben töltik.

A cs. és kir. hadügyminisztérium, valamint a m. kir. honvédelmi minisztérium hadsegélyező hivatalai határozták, hogy derék katonáinknak szerény karácsonyi ajándékot küldenek s e célra jelentékeny összeget adományoznak.

A rendelkezésükre álló összeg azonban, sajnos, távolról sem elegendő arra, hogy abból a harctéren küzdő minden egyes katonának méltó karácsonyi ajándékban részesülhessen.

Ehhez mindegyikünk hozzájárulása szükséges s azok a kevesen, akiknek senkijök sincs a harctéren e tekintetben bizonyára nemes versenyre fognak kelni

azokkal, akiknek fiuk, férjük, fivérük, vagy völegényük küzd a hazáért ...

Ezért a hadsegélyező hivatal (Budapest IV. Váci-u. 38.) azzal a kérelemmel fordul hazafias és a harctéren küzdő katonáink érdekében már eddig is minden áldozatra készséggel mutatkozott közönségünk-höz, hogy *az e célra szánt nagylelkű pénzalományával mielőbb keresse fel.* (A Hadsegélyező Hivatalnak címzett pénzküldeményeket a posta a vidékről portmentesen továbbítja.) A hivatal azután gondoskodni fog róla, hogy csapataink a nekik szánt karácsonyi ajándékot az édes otthonból jövő szeretetteljes üdvözlétként, valamint a legbensőbb megelégedés és az örömteljes viszonylatas reményének jelegyanant századonként idejekorán megkapják.

Aranyat vasért!

Folytatás.

A „Csikvármegyei Augustza gyorsségely-alap” központi ügyvezető bizottságához beküldött arany és ezüst ékszerek, tárgyak és készpénz adományokról: Nagy Gyula és neje nagykereskedő Csikszere, 50 korona készpénz. Császár Jolán polgári leányiskolai igazgató Csikszere, 1 arany jeggyűrű, 1 ezüst tejmérő kanál és 1 ezüst cukorfogó. Kovács Bözse Csikszere, 1 pár arany fülbevaló. Kovács Rózsi Csikszere, 1 aranyozott ezüst gyűrűmármorosi gyémánttal és egy kis arany medállion. Kovács Terko Csikszere, 1 arany medállion és 1 arany fülbevaló. Özv. Balló Gaborné Csikszere, 1 arany jeggyűrű és 1 arany gyűrű kónélkül. Özv. Loytzell Ferencné nyug. járásbíró özvegy Csikszere, 1 aranyozott ezüst kettődelű óra, 3 ezüst gyűrű, 1 ezüst fülbevaló piroskövel, 1 pár ezüst közelgömb ezüst tallérről, 1 ezüst közelgömb, 1 ezüst 5 koronás tallér, 11 régi nagy ezüst huszas. Özv. Balló Gaborné Csikszere, 1 férfi arany óralánc, 1 arany jeggyűrű, 1 arany fülbevaló töredék. Podor Pál főgimn. tanuló Csikszere, 1 ezüst lánc karperec ezüst fűggővel.

A gyorsszentmiklósi fűszolgarbói járás elnöke, Zakariás Lukács ur által beküldött gyűjtés: Róth István földbírtokos Gyergyóalfalu, 1 arany peségyűrű. Csibi Istvánné Ditró, 1 pár ezüst fülbevaló, 1 ezüst karikagyűrű és 1 ezüst piéla. Székely Ákosné Gyergyóalfalu, 1 arany gyűrű kis vereskövel. Jakabfy Ilona Gyergyóalfalu, 1 női arany gyűrű. Veres Pannó Gyergyóalfalu, 1 női arany lánc gyűrű. Jakabfy B. Miklósné földbírtokosné Gyergyóalfalu, 1 női arany gyűrű kis kövel és 1 női arany gyűrű kónélkül. Lukács Istvánné földbírtokosné Gyergyóalfalu, 1 arany nyaklánc, 1 női alaku medállionnal. Dr. Márton Vencelné Gyergyószentmiklós 1 arany karkötő arany zsinussal. Filósp Jozsefné földbírtokosné Gyergyószentmiklós, 1 arany nyaklánc, 1 sziv alaku arany medállionnal, 1 törött arany medállion apró gyöngyökkel 1 női arany gyűrű kónélkül. Róth Istvánné földbírtokos Gyergyóalfalu, 1 pár fülbevaló két emaillezéssel, 1 női női arany mellűt, 1 arany jeggyűrű és 1 arany hit remény szeretet zseton. Walits Klára Gyergyóalfalu 1 arany karperec, 1 arany karika gyűrű, 1 női arany láncgyűrű két kis vereskövel, 1 eltört arany medállion, 1 aranyozott ezüst medállion. Jakabfy Rózsi Csikszere Gyergyóalfalu, 1 kis arany gyűrű vereskövel. Walits Jozsefné Gyergyóalfalu, 1 arany jeggyűrű. Veres Amália Gyergyóalfalu, 1 arany láncórmelek és 1 pár arany fülbevaló két kövel. Székula Istvánné Gyergyóalfalu, 1 pár kékkes arany fűggő. Balázs Gergelyné Gyergyóalfalu, 1 női arany gyűrű kónélkül és 1 arany medállion fekete emailal. Ávéd Vira Gyergyóalfalu 2 arany gyűrű kónélkül. Jodál Károlyné Gyergyóalfalu, 1 arany gyűrű kónélkül. Jodál Aranka Gyergyóalfalu, 1 aranyozott ezüst karkötő. Bariz Dónes Gyergyóalfalu, 2 arany jeggyűrű. Laczkó István Gyergyóalfalu, 3 arany jeggyűrű. N. N. Gyergyóalfalu, 1 ezüst sziv. Dr. Sipos Lázár szolgarbíró Gyergyószentmiklós, 1 arany gyűrű 3 kék kövel. Bíró Karolin Gyergyószentmiklós, 1 kigyóalaku női arany gyűrű, Simon Marika Gyergyószentmiklós 1 arany jeggyűrű. Stern Hilduska Gyergyószentmiklós, 1 női arany láncgyűrű. Puskás István Ditró, 1 arany jeggyűrű. Puskás Istvánné Ditró, 2 arany jeggyűrű. Zathureczky Balint közs. jegyző Ditró, 1 ezüst dohanytárcsa. Filósp Ákos földbírtokos Ditró, 1 női arany gyűrű vörös kövel, 1 arany gyűrű kónélkül. Csibi Margit Ditró, 1 pár arany fülbevaló és 1 kis aranyórmelek. Csiby Andrásné Ditró, 1 kettődelű ezüst férfi óra. Marosi Jánosné Ditró, 1 arany jeggyűrű. Szalay Loránd Ditró, 1 arany jeggyűrű. Szalay Lorándné Ditró, 1 arany jeggyűrű. Dr. Mezei Géza kororvos Ditró, 1 arany jeggyűrű. Dr. Mezei Gézáné Ditró, 1 arany gyűrű kónélkül. Mezei Izuka Ditró, 1 női arany gyűrű két vereskövel. Mezei Misi Ditró, 5

arany ing és közelömb. Puskás Kálmáné postamester Ditró, 1 arany medálion. Puskás Iuka Ditró, 1 pár arany fülbevaló. Fülöp Aszkás Ditró, 2 arany fülbevaló egyik vörös másik fehérkövel. Kalin Ignác Ditró, 1 pár arany fülbevaló és 1 arany fülbevaló gyöngyházzal. Plutz Geróné földbírtokos neje Ditró 1 női arany gyűrű gyémánt kövel és 1 vékony arany gyűrű. Csibi Mariska Ditró, 1 kígyóalakú női arany gyűrű egy kis vörös kövel, 1 arany fülbevaló.

A midőn a fent felsorolt tárgyak és értékek átvételét ezennél nyilvánosan nyugtázzuk, egyszerűen hálás köszönetünket nyilvánítjuk mindazoknak, kik a nemes cél érdekében akár mind gyűjtők, akár mind adományozók ezen eddigi szép eredmény elérésében közreműködtek.

A „Csikmegyei Augusztus gyorssegély-alap” központjához vezető bizottságainak nevében és megbízásából:

Pótz Antal,
jegyző.

Gyalóky Sándorné
elnök.

Folytatása következik.

A háború krónikája.

Nov. 15. Kelet-Poroszországban a harcok még tartanak. Staluponennél 500 orosz el fogtak a németek. Soldaunál még nincs döntés. Wlociowec tájkán egy orosz hadtestet visszavertek a németek, ezeröttszáz fogoly és tizenkét géppégnyer jutott itt a kezükbe.

Előnyomulásunk Valjevótól északnyugatra erős ellenállásra talált. De összes hadoszlopaink előbbre jutottak, több fontos hadállást elfoglaltak és elérték a Száva-menti Skelától, a Kocajevától délre eső területet és innen tovább a Drináig terjedő vonalat.

Az oroszok a Kaukázusban a kőprikói harcban négyezer halottat s ugyanannyi sebesültet vesztettek.

Nov. 16. Przemysl őrserege nagyobb kirohanásával az ellenségé székara visszaszorította. Csapataink tegnap este Obrenovác előtt Ubnál és jandinai hegyhát ellen támadva, a Kamenicától keletre fekvő és déli irányban Stubicáig, a Rogatica-valjevoi ut legmagasabb pontjájig terjedő gerincvonalon állottak.

Csapataink Obrenovácot rohammal bevették. Ezzel megnyitott az ut Belgrad felé.

Belgium és Anglia között igen komoly és döntő fontosságú ellentétek vannak. Belgium békét akar kérni Németországtól.

A törökök elfoglalták az eddig oroszoktól megszállt Kutur perzsa városát. Az oroszokat itt megverték és megütemítették.

Nov. 17. Csapataink megszállták Valjevót. A szerbek előbb vírragókat fogadtak katonáinkat közvetlen azután bombákkal és pusztákkal árasztották el.

A Kolubara körüli harcokban seregeink 8000 szerbet fogtak el, 42 ágyút, 31 géppégnyert és bőséges hadiszert zsákmányoltak.

A Visztula jobb partján előnyomuló orosz haderőt a Lipónál vívott győzelmes harcokban Plockra visszaszorították a németek, akiknek ezekben a harcokban 5000 fogoly és 10 géppégnyer jutott a kezükre.

Több orosz hadtestet Kutnótól vissza-verték a németek. Az eddigi megállapítások szerint itt az oroszok 23.000 foglyot és legalább 70 géppégnyert vesztettek.

November 18. Észak-galicianak elhelyezkedett csapataink Krakótot északra megtámadták az oroszok és azoknak Volbrom-Pilicza között lévő hadállását elfoglalták.

A németek Kutnónál kivívott nagy győzelme az egész harcra vonalozta a hatást.

Szerbiában győzelmesen előnyomuló csapataink az ellenséget Valjevótól üldözték és átkeltek a Kolubara folyón. Az ellenség Krajevuc felé vonul vissza, mert Arongyelovác felé tervezett visszavonulási útját elvágtuk.

A Karlsruhe nevű német cirkáló Angliának 10 hajóját szétlőtte el.

November 19. Tisza István gróf miniszterelnök a német főhadiszállásra utazott.

Az orosz harctéren újult erővel folynak a harcok. Hadműveleteink az orosz főerőket harcra kényszerítették. A harcok az egész vonalon kedvező körülmények között folynak. Csapataink 3000 orosz foglyot ejtettek és egy orosz lovas-hadosztályt Grubovónál szétgurasztották.

A Kárpátok ellen az oroszok újabb támadást kísérelnek meg, ez az actió azonban a lengyelországi nagy harcokhoz viszonyítva alárendelt jelentőségű.

Lodz és Kutno között nagy harcok vannak folyamatban, de még eddig döntés nem történt. A Kelet-poroszország ellen intézett orosz támadás minden vonalon kudarcot vallott.

Szerbiában a Kolubara folyón állt meg csapataink az ellenséget menekülésre kényszerítették, ismét 1400 foglyot ejtettek és sok hadianyagot zsákmányoltak.

Nov. 20. Nyugat Tlándriában és Észak-Francoországban a helyzet változatlan.

A németeknek kutnói nagy diadalát ünnecscsapatok vívták ki. Az ellenség üldözése közben utcsata kezdődött, melyben még döntés nem történt.

A török flotta Szebasztopol előtt megtámadta az Orosz flottát és harcra kényszerítette, melyben egy orosz páncélos sűrűlékek szenvedett, a többi pedig a sűrű köd védelme alatt Szebasztopol irányában elmenekült.

A török szárazföldi seregek egy Egiptomban, mint Oroszország területén győzelmesen nyomulnak előre. Egiptomban elfoglalták Kalat-ul-Nahli helyiséget, mely 120 kilométernyire van a határtól. A Larisztanon átvonult török csapatok heves harcokban megverték az oroszokat, a kik nagy veszteségeket szenvedtek, 100 foglyot és több hegyi ágyút vesztettek.

A török kormány Abbas basa kedvét az Egiptomban küldött seregek főparancsnokává nevezte ki.

A törökök nyomon követik a megvert orosz seregeket. Az oroszok egy zászlót, négy ágyút, egy automobil, sok lovat, nagymennyiségű élelmiszert vesztettek. 6 orosz tiszt, több száz kozák-török fogságba jutott. A menekülő orosz seregek Batum felé vonulnak vissza.

A perzsa törzsek vezérei kik eddig orosz szolgálatban állottak, különböző törzseikkel a törökökhöz csatlakoztak.

Nov. 21. Csapataink Orosz-Lengyelországban mindenütt sikereket értek el. Végleges döntés még nem történt. Przemysl előtt az ellenségnek azt a kísérletét, hogy erősebb biztosított csapatokat hozzon közelebb a várbeli harcra, meghúsítottuk és az oroszoknak súlyos veszteséget okoztunk.

HIREK.

— **A miniszterelnök távirata vármegyének főispánjához.** Szerbiában Valjevót bevettük. Eddig 800-nál több foglyot ejtettünk, 32 ágyút, 31 géppégnyert stb. zsákmányoltunk. Az ellenséget tovább üldöztük. Az orosz harctéren a németek nagy győzelmet arattak. 28.000 foglyot ejtettek, nagy mennyiségű ágyút és géppégnyert zsákmányoltak. Ez a fényes legyőrtény vezeteli be az oroszok ellen előkészített újabb actiót. Az a tény, hogy a Kárpátokban egy orosz hadoszlop határainkhoz közeledett, a fentebbi nagy eseményekkel szemben semmi jelentőségűvel nem bír. Gróf Tisza Isván, miniszterelnök.

— **Házasság.** Kovács Árpád szolgabíró eljegyezte dr. Veress Sándor vármegyei tiszti főorvos és neje Tiltseher Iz leányát, Ilnokát.

— **Majláth püspök a sebesült katonák közt.** A múlt héten gróf Majláth Gusztáv erdélyi róm. kath. püspök Székelyudvarhelyen időzött s napjait a kórházak beteg katonái közt töltötte, a kiket nemcsak vizsgált, de szóra-kozottat is. A ref. kollégiumban levő tartalék-kórház egyik betegszobájában, — a mely más-különböen zeneterem, — a püspök az orgonához ült s félórán át játszotta művészileg a szobnél-zebb egyházi és hazafias dalokat és zenedarabokat a sebesülteknek.

— **Az elveszettek emlékének megörökítése.** A Steidl Céli hazai művészetet pártoló egyesület alapította, országos mozgalmat indít a háborúban elesett hősök emlékének megörökítésére. Ezt a megörökítést oly módon tartják eszközölhetőnek, hogy az ország minden köz-egében a templomokra emléktáblát alkalmaz- nak, a melyekre arany betűkkel bevésnek az illető községből elesett katonák neveit.

— **Jegyzékek a hadikölcsönre.** Értésel- lésünk szerint vármegyéinkben a jegyzékek tekintélyes számban gyűlnek. A mai napig jegyeztek: Szentpéter egyházmegye 3 millió korona, Csikvármegye magánjával 1 millió K, Gyalóky Sándor és neje 200,000 K, Gyergyószentmiklós 200,000 K, Csikmadaras község közbirtokossága 100,000 K, Csikszentmiklós egyházközség 100,000 K, Puskás József birtokos Gyergyóremete 20,000 K, Kopacz Lukács Gy. szentmiklós 10,000 K, Báró Szentkereszthy Andor Csikszentimre 50,000 K, Csikvármegye árvaszéke 30,000 K, Csikszép- víz község 30,000 K, Lovag Takó János 10,000 K, Csató Izabella Gy. tölgyes 10,500 K, Jakabty Bogdán Gyergyószentmiklós 10,000 K. Kiseb- b jegyzékek eddig bejelentett összege 189,900 ko- rona. Összes eddigi jegyzés 4,960,400 korona.

— **A Belügyminiszter gyászja.** Csikszent- mihályi Sándor Pál nagybirtokos, Sándor János belügyminiszter öccse mezbánai kastélyban meghalt. Az elhunyt Marostordamegye életében nagy szerepet vitt, a közigazgatási bizottságnak munkás tagja volt. Az Agrár bank és takarékpénztár lelkes igazgató elnökét vesztette el a megboldogultban. Elhunytak sok előkelő erdélyi család, így: a báró Szentkereszthy, Botthos, báró Sebessy, Josintsy és Bónis családok gyászolják.

— **Katonáink meleg ruhával való el- látásában** Gyergyónyalu község nemes hölgyei szép példát mutatnak. Legutóbbi tevékenység- rükről adott beszámolójukat szöszszeri ide i- ktatjuk: — **Gyalóky Sándorné** Meltósá- goss Asszonyának Csikszerege. Van szerencsém Meltóságnak bejelenteni, hogy a Gy.-ufalu- ban általunk rendezett gyűlésből begyűlt összeg- ből 20 kiló pamutot rendeltünk és ebből kötöt-

tünk. 1. Hóspakát 36 drbot. 2. Lábszárvédőt 38 párat. 3. Ermelegítőt 40 párat. Öv. Jánosi Jánosné és fiaitól kaptunk 2 vég fehér flanelt, a miből készítettünk. 1. Téli kapkát 22 párat. 2. Hasmelegítőt 22 drbot. ezen tárgyakat a mai napon a Hadségügyi hivatal címére Budapestre elküldöttük. Azon kívül az idevaló és üdülés végett hajazott sebesültek között kiosztottunk. 1. Hóspakát 10 drbot. 2. Lábszárvédőt 18 párat. 3. Ermelegítőt 16 párat. 4. Haskötőt 5 drbot. 5. Télikapkát 5 párat. Gyergyóújfaluban, 1914. no- vember 7-én. Teljes szívettel: Balogh Istvánné.

— **Felfúj borjú gyomrok.** A marosvásár- helyi kereskedelmi és iparkamara tudatja az érdekelteket, hogy Ig. Neufeld & Co., cég Zürich 4. Kanzelestrasse 76. bevásárló helyeket szándé- kozik szervezni Magyarországon száritott és fel- fúj borjú-gyomrokra. A cég az árut helyben akarja átvenni és kifűzteni, hogy ezt megtehesse, szüksége van arra, hogy tájékozást szerezzen a lehető árak mennyiségére nézve. Érdeklés- lépjen közvetlenül összeköttetésbe és 5–6 hó- napra terjedő ajánlatok a céghez küldendők. Az ajánlatok magyar nyelven is közölhetők a céggel.

— **Brád-féle „Karácsonyi Album”** cím alatt, mint minden esztendőben, úgy az idei ka- rácsnyóra is egy diszes Albumban összegyűjtve jelenteti meg a Bárd Ferencz és Testvére köz- ismert budapesti zeneműkiadó cég a f. évben népszerűsége jutott kedvelt zeneműveket. — A most megjelenő Karácsonyi Album a nagy tör- ténelmi időkre való tekintettel, olyan diszes tar- talommal jelenik meg, hogy egyben zenei ok- mánnyát is fogja képezni dicső és örökké ne- vetetes nagy időknek milyen volt a nemzeti ér- zés és fellendülés az 1914-ik esztendőben. — A zongorázó közönség megtalálja benne a Mo- narchia és Németország nemzeti és csatadalt, nanci indulót és az ideai saion slager udjon- ságait. Ezen Karácsonyi Album kiadásával ha- zánk e legelső zeneműkiadó cége kedves meg- lepetést nyújt nagy vevőközönségének és vá- lóságajánlékszámba megye e gyönyörű album tekintve, hogy a közel 100 oldal tartalmazó kö- tetben foglalt zeneművek értéke egyenként vá- sarólva körülbelül 100 korona, míg így együtt az egész Karácsonyi Album 4 korona, disz- kótesben pedig 6 korona. Lapunk olvasói bizo- nyára szívesen veszik e Karácsonyi Album meg- jelenéséről szóló hírieket és azon figyelemze- tésüket, hogy az album a kiadócsk olvasók- tól is csak f. november hó végéig fogad el meg- rendeléseket, mivel azt csak annyi példányban állítják elő ahány megrendelés arra november hó végéig Budapestre a cég Kossuth Lajos- utca 4. sz. alatti kiadóhivatalához beérkezik.

— **Motorbiznisz és ásványolaj,** szükség- letek a hazai ásványolajiparomat gyarak által a haddi célokra lefoglalt készletből kiszolgáltatnak, a mennyiben felesleg mutatkozik s a hadügy- miniszter ezt megengedi. A bezin vagy nyers- olaj szükséglet beszerzése céljából az érdekel- tek forduljanak azokhoz az ásványolaj ipar- omló gyarakhoz, melyeknél szükségletük rendes körülmények közt beszeresették. Ezek a gyarak a hozzájuk érkező megkeresések saját üzleti érdekekből is a lehetőség szerint megfélelni igyekeztek oly módon, hogy a cs. és kir. hadügy- miniszter urnál időnkint a náluk igényelt mennyi- ségeknek a zárlat alól való feloldást kérelme- zik, a mely kérelmek a megtevő készletek és a katonai szükségletek mérlegelésével a legmés- sebb menő méltánylással bíráltatnak el. Az árakra a hadügyminiszter befolyást nem gyako- rolt. A kereskedelmi miniszter felhívta a gyarak- kat, hogy a feloldott mennyiségek kiszolgáltatá- sánál az egységek eddigi fogyasztására figye- lemmel legyenek.

— **Levelezőlapok a hadsegélyezés cél- jaira.** A hadsegélyező hivatal két művészi ki- vitelű képes levelezőlapot bocsát forgalomba, melyek közül az egyik O Felsőge a trónörökös- tiával mutatja be, míg a másik egy atakiró- zó húsárt ábrázol; az előbbi mely nyomásu réz- nyomat, a másik szines kép. Mindkét levelező- lap rendkívül nagy keresletnek örvend Ausztriá- ban s valószínű, hogy e képek a mai hadse- gélyező hivatalunknak is állandó jövedelmet fognak nyújtani. A hadsegélyező hivatal elfogad megrendeléseket és azokra tíz képes levelező- lapot 1 kor. 25 fill., száz képes levelezőlapot 10 korona készpénzfizetés ellenében juttat a meg- rendelőkhöz.

— **Menetváltozások az erdélyi fővona- lokon.** A kolozsvári üzletvezetőség vonalain, a mint velünk hivatalosan közlik menetrendválto- zások lépnek életbe: A Kolozsvárról déli felé 4 óra 45 perckor induló és Tövise este 7 óra 55 perckor érkező 510. a. számú, valamint a Tövissről déli felé 10 óra 29 perckor induló és Kolozsvárra délután 12 óra 56 perckor érkező 509. a. számú személyvonatok ujra forgalomba helyeztetnek. A Kiskapus—Nagysebeni vonalon Gyergyószentmiklós délután 1 órakor induló és Kis- kapusra délután 2 óra 52 perckor érkező 8463. számú, valamint a Kiskapusról reggel 5 óra 22 perckor induló és Nagysebenbe reggel 7 óra 12 perckor érkező 8464. sz. vegyesvonat ujra forgalomba helyeztetnek.

LAPKIADÓ: „SZÉKELYSÉG” TÁRSASÁG.

AZ

Agrár Takarékpénztár

marosvásárhelyi fiókjintézete
már most elfogad jegyzéseket
a 6°/_o-os
nemzeti hadikölcsönre.

Vegyünk 6% állami járadékot.

Előjegyzéseket a folyó hó 16-tól 20-ig
aláírásra kerülő

6 százalékos

adómentes (Hadikölcsön) állami járadék
kölcsönre, eredeti feltételek mellett már
most elfogadjuk.

Csikmegyei Székelybank

Részvénytársaság Cs.-szerezadán.

A kibocsátási árfolyam minden 100
korona névértékért 97 korona 50 fillérben
állapított meg készpénzért, ha pedig
kedvezményes fizetési módozatát választják
igénybe, úgy az ára 98 korona.

Sz. 3322—1914. tkvi.

Hirdetmény.

Csiksomortán község telekkönyve alá-
nyosítás folytán átalakított és ez azzal
a felhívással tétetik közzé:

hogy mindazok, a kik a telekkönyvi
átalakítása tárgyában tett intézkedések ál-
tal és az átalakítás folyamán történt be-
jegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi
jogaikat bármely irányban serte vélik —
felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a
telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt
vagyis 1915. évi február hó 10-ik napjáig
bezárolag nyújtják be, mert ezen meg nem
hosszabbítható záros határidő elmulta után

az átalakításkor közbejött téves beveze-
tésből származó bármínemű igényeket
johiszemű harmadik személyek irányában
többé nem érvényesíthetik az említett be-
jegyzéseket pedig csak a törvény rendes
utján és csak az időközben nyilvánkönyvi
jogokat szerzett harmadik személyek jogai-
nak sérelme nélkül támadhatják meg.

Csikszerezada, 1914. július hó 30-án.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Szopos Lajos,
kir. törvényszéki bíró.

M. kir. államasutak kolozsvári üzletvezetőség.

Sz. 29002—1914. III.

Hirdetmény.

A kolozsvári üzletvezetőség vonalain közlekedő
személyszállító vonatokról.

Érvényes 1914. évi október hó 13-tól.

Vonal	Közlekedő vonatok
1. Budapest—Predeal	
Budapest ny. pu.—Predeal	502—501.
Budapest k. pu. Arad—Predeal	604—601.
Budapest k. pu.—Brassó	512—514—511—513.
Nagyvárad—Kolozsvár	510a—549.
Csucsá—Kolozsvár	546., 545.
Kolozsvár—Tövis	544., 537.
Tövis—Nagyenyed	559.
Tövis—Szegevár	542., 545.
Szegevár—Brassó	542., 541.
Brassó—Predeal	538., 542., 544., 539., 541., 543.
2. Székelykocsárd—Mádéfalva—Brassó	
Székelykocsárd—Brassó	504/8004., 8001/503.
Székelykocsárd—Marosvásárhely	8006., 8010., 8016. 8005., 8009., 8015.
Székelykocsárd—Gy.-szentmiklós	8008., 8007.
Marosvásárhely—Szászrégen	8002.
Gy.-szentmiklós—Csikszerezada	8006., 8014. 8003., 8005.
Mádéfalva—Brassó	8002., 8012. 8003., 8011.

Figyelmeztetés: A vonatok részletes menet-
rendje az 1914. május 1-től érvényes fali hir-
detményekből és a könyv alaku menetrendből
vehető ki. A vonatok katonai igénybevétel ese-
tén polgári utasokat csak feltétlenül szállítanak.

A hasonló tartalmu korábbi hirdetések
érvénytelenek.

Kolozsvár, 1914. évi okt. hó 11.

Az üzletvezetőség.

Rum és Likörök

házi előállítására szolgáló

eszenciák,

valamint

Patkány- és egérirtó**mérgek**

Kaphatók: Gözsy Árpád
gyógyszertárában Csikszerezadán.

A patkány- és egérirtó-
mérgek pusztító hatása
biztos.

Hirdetés.

Csikmindszenten, a szeredai vas-
úti állomástól 7 kilométerre, két
rakás szena u. m. egy 28 m. hosszú,
8 m. széles, 14 m. magas és egy
8 m. hosszú, 6 m. széles és 6 m.
magas rakás szena egy tömegben
szabad kézből nyilvános árverésen
eladó.

Kikiáltási ár 3700 korona

Részletes feltételek Dr. Cziko Ist-
ván gyeryőszentmiklósi ügyvédnél
megtudhatók közvetlenül vagy levél
utján. Takarmány a helyszínén meg
tekinthető. Eladás ideje 1914. évi
november hó 22. napjának dél-
utáni 2 órája Csikmindszenten a
helyszínén.

Tüzifa eladás

Tudomására hozom a t. közönségnek
hogy jó száraz bükk tűzifát készpénz-
fizetés ellenében a következő áron
bármilyen időpontban és mennyiségben
házhoz szállítok:

- I. rendű 1 méteres hasáb 1000 kgr. 14 K
II. " " hasáb 1000 " 12 K
I. " rövidre vágott 1000 " 16 K
II. " " vágott 1000 " 14 K

Megjegyzem, hogy egy falusi ölben,
ha az jó száraz, meggyőződésem szerint
csak 1300—1400 kilogramm fa van, az
általam ajánlott súlyszerinti vásárlásnál
azonban egy, ennek megfelelő öibe 2000
kilo megy bele s ezért a tölem súly szer-
int vásárolt fa mindig jóval kevesebbe
fog kerülni.

Tisztelettel:

Bauer Jánosné,

első csikszerezadai tűzifa-áprító fűrésztelepe.

Butor

olcsó bevásárlási forrása Csikszere-
redán Rákóczi-utca, (Hajnód József
vendéglős) helyiségében, hol csakis
ELSŐRENDÜ KÉSZÍTMÉNYÜ
butorok kaphatók, szolid kiszol-
gálás mellett. Ép oly kedvező ár-
ban és feltételek mellett, mint a
fővárosban. Raktáron tart teljes
szoba berendezéseket és kelleke-
ket.

Teljes tisztelettel:
Imre Árpád
butorkereskedése.

Hirdetések

felvételnek la-
puk kiadóhi-
vatalában olcsó
díjazás mellett.

Már megjelent

a Világháboru

képes krónikája.

Egy füzet 24 fillér

Megjelenik hetenkint egyszer:

csütörtökön

kapható: SZVOBODA MIKLÓS

könyvkereskedésében Csikszerezadán.